

GÁLATAS

Saludo

¹ Núa Pablo nubànùacué pirí cuyàluta. Apóstolca núa, Dios ibànuèrica nucàlidacaténá itàacái wenàiwicanái irí. Càmitaté wenàiwica níái càì imàaca núa apóstolpiná càmitaté nacái wenàiwica níái càì ibànùa núa nucàlidacaténá Dios itàacái. Néese yái Jesucristoca yácata ibànuèrica núa. Idéca nacái Dios ibànùaca núa, yái Wáaniri Dios imichàidéericaté Jesucristo yéetácáisi ícha.

² Macáita níái wéenánáica núapichéeyéica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, nawàwalicuéca pía. Nubànùacué pirí cuyàluta píacué macáita yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca Galacia yàasu cáli ínatéeyéica ìyaca.

³ Nusutácué Wáaniri Dios ícha pirípinácué, Wáiwacali Jesucristo nacái namànínapínácué pirí cayábéeri mawèníri iyú namàacáanápínácué nacái pìyaca matuíbanáiri iyú.

⁴ Yái Jesucristo imàacacaté icáucawa yéetácáténáwa wáichawalíná, ipíchaná Dios yùuwichàidaca wía wabáyawaná ìwalísewa. Càité Jesucristo imànica iwasàacaténá wía ícha yái báawéeri èrica càide iyúwaté Wáaniri Dios iwàwáaná imànica walí, yái Wacuèriná Diosca.

⁵ ¡Iná wàacué Dios irí cayábéeri càiripináta, yái cachàiníri íwítáiseca ìyéerica chènuniré cáimiétaquéeri iyú, icànéeri nacái icamaláná mèlumèluíri irìcuwa! Báisíta, amén.

No hay otro mensaje de salvación

⁶ Máinícué achúmaca nuwàwa nuínáidacawa nuémìaca piináwaná iwali, càulenáca nacái nuebáidaca yái náimáanáca pìwalicué piwènúadacasacué píiwitáisewa caquialéta Dios íicha. Dios idéca imáidacuéca pía yéewanápinácué Cristo imànica pirí cayábéeri mawèníri iyú quéwa pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa peebáidacatenácué cachìwéeri tàacáisi áibanái íiméerica iwali iwasàanápinásacué pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

⁷ Quéwa canáca áiba tàacáisi báisíri iwasèeripináca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Néese nàyaca meedá áibanái pìatalécué imèniadéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú íná báawaca píiwitáise píapichawáaca. Nawàwa nacái nawènúadaca Dios itàacái báawacatená namànicani, yái tàacáisi icàlidéerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

⁸ Quéwa, péemìacué cayába, áibanáicaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri íicha yái wacàlidéericatécué pirí, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta. Càita nacái nucàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidaca núa càiripináta. Càita nacái chènuníiséeri ángel icàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta.

⁹ Nudéca nucàlidacuéca piríni quéwa siùcade nucàlidacuéca pirí àniwani: Aibacaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri íicha yái wacàlidéericatécué pirí, yá Dios yùuwichàidéeripiná càiripináta.

¹⁰ Càmita quirínama nucutá cayábacatená meedá wenàiwicanái iicáca núa, néese nucutáca

cayábacaténá Dios iicáca yái numànírica. ÿNúalimáidacaalí mamáalàacata numànica meedá càide iyúwa casímáiná wenàiwicanáí iicácatá, néese càmita Cristo yàasu wenàiwica núatá!

Cómo llegó Pablo a ser apóstol

¹¹ Píacué nuénánáica, nuwàwacué píalíacawa ìwali yái tàacáisi nucàlidéericuéca pirí Jesucristo ìwali, yái tàacáisi ímérica Jesucristo íwasàca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Càmitaté èri mìnánáí níái càì ichùnìaca yái tàacáisi náalíacái iyúwa.

¹² Càmitaté wenàiwicanáí níái càì imàaca nulí yái tàacáisica. Càmita nacái néewáida núa càì. Néese Jesucristocata yái imàaquérica núalíacawa nucàlidacaténá wenàiwicanáí írínì.

¹³ Pidécuéca péemíaca nuináwaná ìwali càinácaalíté numànica bàaluité nuèpunícaalítéwa càide iyúwa judíonáí yéewáidáaná. Píalíacuéwa nùuwichàidacaté Dios yàasu wenàiwica mamáalàacata, máiní báawéeri iyú, níara yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Nunúacaté manùbéeyéi numáalàidacaténá nía.

¹⁴ Nuèpunícaínatéwa càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, yáté máiní numànica cachàiníiri iyú náicha madécaná nunacáiyéicawa nuénánáí judíoca máinícaínaté cachàiníwanáí náicha numànicaté macáita machacàníiri iyú càide iyúwa wàawirináimi judío íiwitáise ímáaná.

¹⁵ Quéwa ipíchawáiseté numusúaca nuicáca èeri, Dios yeedacaté núa nuíbaidacaténá írípíná. Yá cáininácaíná Dios iicáca núa, íná imànica nulí cayábéeri mawèníiri iyú imáidáanápínaté núa nuíbaidacaténá írípíná. Néese Dios íináidacatéwa

imàacáanápínaté nuicáca Jesucristo. Yáté nuicácani.

¹⁶ Dios imàacacaté núalíacawa Dios Iiricani yái Jesucristoca, yéewanápiná nucàlidaca yái tàacáisi Jesucristo ìwali càmiyéi judío irí. Idécanáamité Dios imàacaca nuicáca Iiri, yá càmitaté nuwàwacutá áibanái wenàiwica yéewáidáanápínaté núa.

¹⁷ Càmitaté nacái nùawa Jerusalén ìyacàlená néré nuicácatená níara apóstolca, Dios imáidéeyéicaté nupáchawáise. Càmitaté nusutá nuémíawa nía nùasu tàacáisi ìwali Dios imàaquéericaté nulí. Néseté nùacatéwa machacànita Arabia yàasu cáli néré. Nésetécáwa nuèpùacawa Damasco ìyacàlená néré.

¹⁸ Néseté máisiba camuí idénáami, yá nùacatéwa átata Jerusalén ìyacàlená néré, nupáchiacaténaté Pedro néré, idàbáanaté nùacawa yéewanápiná núalía nuicáca Pedro. Yáté nuyamáacawa Pedro yáapicha quince èeri.

¹⁹ Quéwa canácata nuiquéeri áibanái apóstol, abéerita Santiagoquéi nuicá, yái Wáiwacali iméeréerica.

²⁰ Núumacué pirí báisíri iyú, abéerita Jesucristo yái càì imàaquéericaté núalíacawa itàacái. Dios yáalíacawa nucàlidacuéca pirí báisíri iyúni.

²¹ Néese idécanáamité nupáchiaca néré, yáté nùacawa Siria yàasu cáli néré, Cilicia yàasu cáli néré nacái.

²² Níara wéenanái yeebáidéeyéicaté Cristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicatéwa yàcalé imanùbaca Judea yàasu cáli ínata, càmiyéicáwaté yáalía iicáca núa.

²³ Néemíacáitaté nuínáwaná ìwali. Càì náimacaté nùwali: “Yáta yùuwichàidéericaté wía bàaluité, yái iwàwéericaté imáalàidaca wía ìwalíise yái

weebáidáanáca Jesucristo itàacái, siùcade yàaca yàalàaca wenàiwica neebáidáanápiná Jesucristo itàacái”, còi náimacaté nùwali.

²⁴ Yá nàacaté Dios irí cayábéeri nùwali Dios iwènúadacáináté irípináwa nuíwitáise.

2

Los otros apóstoles aceptan a Pablo

¹ Néeseté catorce camuí idénáami, yáté nuèpua nùacawa Jerusalén iyacàlená néré àniwa Bernabé yáapicha, yá nutécaté Tito nùapichawa.

² Nùacatéwa néré Dios ichùuliacáináté nùanápináwa néré. Néeseté Jerusalén iyacàlená néenibàa nùacawa nàatalé níara nacuèrinánái càmíetacanéyéica, wataánicaténá wáapichawáaca méetàucuta áibanái ícha. Yá nucàlidacaté nacuèrinánái irí yái tàacáisica nucàlidéerica càmíiyéi judío irí, íméeerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Nuwàwacaté cayábaca néemíaca nùasu tàacáisi ipíchanáté canáca iwèni yái íbaidacalésica numàníricaté Dios irípiná, càita nacái yái íbaidacalési numànírica siùcade.

³ Néenialíté abénaméeyéi cachìwéeyéica nacàlidacaté iwàwacutáanása namànica circuncisión Tito irí, yái nùapichéerica griegosàiri, càmíirica judío. Quéwa níái nacuèrinánáica càmítaté nachùulla Tito namàníinápíná irí circuncisión.

⁴ Níara ichùulièyécaté namàníinápíná circuncisión Tito irí, cachìwéeyéica nía meedá icàlidéeyécaté iináwanáwa neebáidáanása Jesucristo itàacái. Nawàlùacatéwa wèewiré ibàacanéeri iyú. Yá nawàwacaté nacháawàaca waináwaná ìwali càmíicáináté wamàni macái

càulenéri wawàsi profeta Moisés ichùulièricaté israelitanái imànica nàacaténáté Dios icàaluíniná. Quéwa Cristo Jesús iwasàacaté wía Moisés yàasu tàacáisi ícha. Càité cachìwéeyéi namànica nawàwacáináté nadacùaca wía wamànínápináté àniwa càide iyúwa Moisés ichùullianá israelitanái bàaluité.

⁵ Quéwa càmitaté weebá nataacái ibatàa abéeri momentopináta, wawàwacáináté wacùacuéca pirípináni yái tàacáisi báisíirica íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha mawèníri iyú.

⁶ Níái nacuèrinánái áibanái iiquéeyéica cáimiétaquéeri iyú, càmitaté nachùulla nucàlidáanápiná áiba wawàsi wàlisài càmiíyéi judío irí, néese cayábacaté naicáca nucàlidáanáté Jesucristo iináwaná. Quéwa càmitaté nucutá cayábáanápiná naicáca núa éwita cáimietacanéyécáaníta nacuèrinánáica nía, càmicáiná Dios iicá abéeri wenàiwica iyúwa cayábéeri áibanái ícha.

⁷ Càmitaté nachùulla nucàlidáanápináté áiba wawàsi wàlisài, néese náimacaté nùwali báisícata Dios ichùulliacaté nucàlidáanápiná itàacái càmiíyéi judío irí, yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha; càité nacái Dios ichùulliacaté Pedro icàlidáanápiná yái tàacáisi judíonái irí.

⁸ Dios ibànùacáináté Pedro iyúwa apóstol icàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali judíonái irí. Càita nacái Dios ibànùaca núa iyúwa apóstol nucàlidacaténáni càmiíyéi judío irí.

⁹ Ináté Santiago, Pedro nacái, Juan nacái, níái

áibanái iiquéeyéicaté iyúwa nacuèrinánaiwa, níata yáaliacatéwa Dios imànicaté nulí yái cayábéerica mawèníri iyú, imàacacaténaté nucàlidaca itàacái càmíiyéi judío irí. Néseté náibàaca nacáapiwáaca wáapicha, núa, Bernabé nacái náasáidacaténá casímáica naicáca wía iyúwa nàacawéeyéináwa iyúudèeyéica nía. Yáté abédanamata náiwitáise nacái wáapicha wacàlidáanápínaté Jesucristo iináwaná iwali càmíiyéi judío irí idécunitàacá áibanái apóstol íbaidaca Dios irípiná nacàlidacaténá itàacái judíonái irí.

¹⁰ Nasutácaté wáicha abéeri wawàsi meedá wayúudáanápínaté catúulécaneeyéi wenàiwica, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Càita núalimáidaca numànica cáalíacáiri iyú càiripináta.

Pablo reprende a Pedro en Antioquía

¹¹ Quéwa Pedro idécanáamité yàanàaca Antioquía iyacàlená néré, néese núalàacani cachàiníri iyú imànicáinaté yàacawa áiba wawàsi báawéeri. Càité imànica:

¹² Quéechatécáwa Pedro imànicaté cayábéeri, yáté iyáaca iyáacaléwa wéenánái yáapicha, níara càmíiyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Néseté abénaméeyéi judío yàanàaca néré nacái, níái judío Santiago ibànuèyéicaté néré, Jerusalén iyacàlená néeseeyéi. Idécanáamité nàanàaca, yá báawacaté naicáca Pedro, yàacawéeridacáinaté càmíiyéi judío. Inaté Pedro iwènúacawa càmíiyéi judío íicha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmítaté iyáa iyáacaléwa náapicha càì quirínama cáalucáinaté Pedro iicáca níái judío yàanèyéicaté Jerusalén néese, casacàacáiná judíonái iicáca càmíiyéi judío.

13 Néeseté áibanái judío òyéeyéicaté yàcalé irícu yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, abédanamata namànica náiwitáisewa Pedro yáapicha, namànicaténá càide iyúwa pucháibéeyéi íiwitáise. Yáté càmita quirínama Bernabé yàacawéeridaca wéénánái càmíiyéi judío.

14 Nuicácaté càmita namàníiná càide iyúwa báisíiri tàacáisi yéewáidáaná wía, yái tàacáisi íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha mawèníiri iyú, cawinácaalí wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo. Ináté nùalàaca Pedro cachàiníiri iyú nàacuésemi macáita níai yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicatéwa néré. Núumacaté Pedro irí: “Pía judíosàirica, quéechatécáwa pìacawéeridacaté wéénánái càmíiyéica judío càide iyúwa càmíiri judío, píalíacáinatéwa cáinináca Dios iicáca macái wenàiwica íiwitáaná abédanamata, íná çcáná pichùulia càì nàyaca càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, níai wéénánái càmíiyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái?” càité núumaca Pedro irí.

Los judíos y los no judíos alcanzan la salvación por la fe

15 Néeseté núumaca Pedro irí: “Pía, núa nacái, wíata asáiyéi iyúwa judíonái, càmítaté wamàni iyúwa càmíiyéi judío imàníiná, càmíiyéica yeebáida Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté.

16 Quéwa éwita judíocáaníta wía, càicáaníta wáalíacawa càmita mabáyawaná Dios iicáca wía ìwalíise yái wamàníináca càide iyúwa Dios itàacái íimáaná profeta Moisés itànèericaté.

Néese mabáyawanáca Dios iicáca wía abéerita ìwalíse yái weebáidáanáca Jesucristo. Iná wía nacái judíoca wadéca weebáidaca Jesucristo yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía ìwalíse yái weebáidáanáca Jesucristo, càmita ìwalíse yái wamànináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Canácáiná wenàiwica Dios iiquéeri mabáyawanéeri iyú ìwalíse yái imànináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná”, núumacaté Pedro irí.

¹⁷ Uwé, càita weebáidaca: Mabáyawanáca Dios iicáca wía wàyacáiná abédanamata Cristo yáapicha. Iná áibanái judío càmiyéi yeebáida Cristo náimaca wàwali càicasa wíade iyúwa càmiyéi judío cabáyawanéeyéica, càmicáiná wachùulia wenàiwica namànica macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Iná náimaca Cristo idécasa cabáyawanáca imànica wía. ¡Càmírita!

¹⁸ Néese cabáyawanáca wía báisíiri iyú wèepùacaalí wéewáidaca wenàiwica iwàwacutáanápínása namànica càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá yéewacáténása cayábaca Dios iicáca wía. Wadéca wáasáidaca càmita Dios iicá wía mabáyawanéeri iyú ìwalíse yái cayábéerica wamànírira.

¹⁹ Yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí yáasáidacaté nulí iwàwacutáanaté nuétácawa nubáyawaná ichùuliacawa càmicáináté nudé numànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía. Quéwa Cristo yéetácátéwa cruz ìwali nuíchawalíná ipíchaná Dios yùuwichàidaca núa nubáyawaná ìwalísewa. Siùcade nùyaca abédanamata Cristo yáapicha. Iná

yái tàacáisi Dios imàaquéericaté Moisés irí càmita quirínama icháawàaca nubáyawaná. Càmita nacái nucutá Dios iwasàaca núa yàasu yùuwichàacáisi íchawa ìwalíse yái numàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Càité Dios imànica nulí nùyacaténá machacàníri iyú siùcade càide iyúwa Dios iwàwáaná.

²⁰ Siùcáisede càmita nùya nucuáca iyúwa, néese Cristo icáuca iyúcata càì nùyaca. Iná yéewa idècunitàacá nùyaca cháì èeri irìcu, yá nuebáidaca Dios Iiri itàacái, yái cáininéericaté iicáca núa, imàaquéericaté nacái icáucawa yéetácaténáwa nuíchawalíná.

²¹ Càmita caná iwèni nuicáca yái Dios imànínináca walí cayábèeri mawèníri iyú, néese núalíacawa Cristo yéetácatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíse yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía. Néeni, mabáyawanácaalíté Dios iicáca wía ìwalíse yái wamànínináca càide iyúwa itàacái bàaluisàimi ichùulianá wamànicá, yá canáca iwèni meedá yái Cristo yéetánácawatá.

3

La ley o la fe

¹ ¡Píacué Galacia yàasu cáli néeséeyéica, càmítacué pínáidawa cáalíacáiri iyú! Aiba wenàiwica idéca ichìwáidacuéca pía, íná pínáidacuécawa máiwitáiséeri iyú, yá pidécuéca peebáidaca cachìwéeri tàacáisi. Nucàlidacatécué pirí Jesucristo iináwaná ìwali máini machacàníri iyú. Nucàlidacatécué pirí Cristo yéetánátéwa cruz ìwali wáichawalíná. Yáté píalíacuéwa cayába amaléeri iyúni cáná yéewaná Jesucristo yéetácatéwa, càide

iyúwa nudéca nacáicaalícué numàacaca piicácani pituí iyúwa.

² Péemiácué cayábani: Píaliácuéwa Espíritu Santo càmítaté iwàlùawa piwàwalìculé ìwalíse yái pimàníinácuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí. ¡Càmírira! Néese Espíritu Santo iwàlùacatécué piwàwalìculé peebáidacáinaté yái tàacáisi péemièricatécué, yái Jesucristo iináwanáca, iwasàa wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Iná píaliácatécué amaléeri iyúni Espíritu Santo càmítacué iwàlùawa piwàwalìculé ìwalíse yái pimàníináca iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná.

³ ¿Cánásicué yéewaná máini máiwitáiseca píá? Pidàbacatécué pèpunícawa Cristo yáapicha Espíritu Santo ichàini iyú, íná siùcade, ¿cánácué piwàwa píalimáidaca pìyaca machacàníiri iyú pichàini iyúcuéwa meedá?

⁴ Yái Espíritu Santo idéca imànicuéca pirí madécaná cayábéeri. ¿Cánácué piwàwa piúcaca píichawa siùcade meedá macáita yái cayábéerica? ¡Nutuíyàaca càmínápinácué pimàni cà!

⁵ Dios idéca imàacacuéca pirí Espíritu Santo, yá siùcade Dios imànica ìyaca pèewi yái canáca áiba yáaliméeri imànica. Dios càmítacué imàni pirí càiri cayábéeri ìwalíse yái pimàníinácuéca càide iyúwa itàacái bàaluisàimi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí. Néese Dios imànicuéca pirí yái cayábéerica ìwalíse yái peebáidáanácuéca tàacáisi péemièricatécué Cristo ìwali.

⁶ Abraham yeebáidacaté Dios, yaté mabáyawanáca Dios iicácani.

7 Iná iwàwacutácué pialíacawa cawinácaalí yeebáidéeyéica Dios càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná, Dios iicáca nía iyúwa báisiyéi Abraham itaquénáinámi.

8 Dios itàacái yáasáidaca walí Dios íináidacatéwa bàaluité iwasàanápínaté càmiyéi judío nabáyawaná íichawa, yéewacaténa mabáyawanáca iicáca nía, cawinácaalí yeebáidéeyéipínacaté Dios. Càité Dios icálidaca Abraham iríni bàaluité, yái tàacáisi cayábéerica. Dios íimacaté Abraham irí: “Numànipíná cayábéeriwa macái èeri mìnáná irí yeebáidéeyéica núa càide iyúwa peebáidáaná”, íimacaté yái Diosca.

9 Iná yéewa macáita wenàiwica cawinácaalí yeebáidéeyéica, Dios imànica nalí cayábéeri càide iyúwaté imàníná Abraham iríni, yái yeebáidéericaté Dios nacái.

10 Abénaméeyéi wenàiwica iwàwaca mabáyawanáca Dios iicáca nía ìwalíise yái namànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Quéwa càmita náalimá namànica machacàníiri iyú macáita càide iyúwa yái tàacáisi ichùullaná namànica. Iná cabáyawanáca nía, iwàwacutá nacái néetácawa nabáyawaná ichùullacawa, yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái íiméerica: “Iwàwacutá yéetácawa íbáyawaná ichùullacawa cawinácaalí càmíríca imàni mamáalàacata macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ichùullaná”, íimaca.

11 Iná wáalíacawa amaléeri iyúni canácata wenàiwica mabáyawanéeripíná Dios iicáca ìwalíise yái imànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái

íiméerica: “Mabáyawanáca Dios iicáca níawamita yeebáidéeyéica Dios. Nàyapiná Dios yáapicha càiripináta”, íimaca yái Dios itàacáica.

¹² Quéwa yái tàacáisi Moisés itànèericaté càimírira ichùulla wenàiwica yeebáidáanápiná Dios, néese yái tàacáisi íimacáita meedá: “Cawinácaalí imànírira càide iyúwa yái tàacáisi íimáaná, yáta mabáyawanéeripiná Dios iicáca”, íimaca. Quéwa canácata èeri mìnali yáaliméeri imànica càide iyúwa yái tàacáisi íimáaná, ínáté iwàwacutá macáita wéetácawa wabáyawaná ichùuliacawa.

¹³ Cristo idéca iwasàaca wía íicha yái yùuwichàacáisi yàanèeripináca wàwali ìwalíise yái càmináca wamàni càide iyúwa Dios itàacái íimáaná, yái tàacáisi Moisés itànèericaté. Dios imàacacaté yàasu yùuwichàacáisi yàanàca Cristo ìwali yéetácaténátéwa wáichawalíná. Wáaliacawa Dios yàasu yùuwichàacáisi yàanàcaté Cristo ìwali yácáinaté áiba profeta itànàacaté Dios itàacái íiméerica: “Cawinácaalí nachanàidéerica àicu ìwali yéetácaténáwa, náimapiná ìwali Dios idéca yùuwichàidacani manuísíwata”, íimaca.

¹⁴ Càité Cristo Jesús yéetácatéwa píichawalínácué yéewanápiná Dios imànicuéca nacái pirí yái cayábéerica icàlidéericaté ìwali Abraham irí, píacué càmiyéica judío yeebáidéeyéica Cristo Jesús itàacái, yéewanápiná nacái macáita wía weedáca Espíritu Santo wawàwaliculéwa càide iyúwa Dios íimáaná weebáidacaalí Jesucristo itàacái.

La ley y la promesa

¹⁵ Píacué nuénánáica, siùcade nucàlidacué pirí comparación nàwali níái cháí èeri irícuíyéica: Asíali

imànicaalí wawàsi áiba wenàiwica yáapicha, yá natànàaca nàasu wawàsi iináwaná ìwaliwa cuyàluta irìcu. Néese natànàaca náipidenáwa cuyàluta irìcu náasáidacaténá cawèníricani, yái wawàsi namànírìca náapichawáaca. Yá canáca yéewaná áiba wenàiwica yúucaca yái wawàsica, càmìta nacái yéewa áiba wenàiwica itùculìadaca tàacáisi quirìta.

16 Càité nacái Dios icàlidaca Abraham iríni cáimiétacanéri iyú imàníinápináté Abraham irí cayábéeri, itaquérinámi irí nacái. Yái tàacáisi càmìta íima “itaquénáinámi”, íimánáca manùbéeyéi, néese íima “itaquérinámi”, íimánáca abéeri wenàiwica. Yái Abraham itaquérinámi yácata yái Cristoca.

17 Yácata nuwàwéericuéca núumaca pirí: Dios imànicaté wawàsi Abraham yáapicha, néese cawènírica Dios imànica yái wawàsi íipidená ìwaliwa máini cáimiétacanéri iyú. Néeseté cuatrocientos treinta camuí Abraham yàasu èeri idénáamité àniwa, yá Dios imàacacaté itàacáiwa profeta Moisés irí, nalípiná níara israelitaca. Moisés yàasu tàacáisi càmìta yéewa canéerica iwèni imànica yái idàbáanéeri wawàsica Dios imànírìcaté Abraham yáapicha. Càmìta nacái yéewa Moisés yàasu tàacáisi canéerica iwèni imànica Dios itàacái bàaluitéeri cachàiníwanái Moisés yàasu tàacáisi íicha, Dios icàlidacáináté Abraham iríni cáimiétacanéri iyú madécaná camuí Moisés yàasu tàacáisi ipíchawáiseté.

18 Càmìta Dios imàni walí cayábéeri ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáná. Néese Dios icàlidacaté Abraham iríni cáimiétacanéri iyú imàníinápináté nalí cayábéeri mawèníri iyú, cawinácaalí yebáidéeyéica Dios

càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná. Iná wáaliacawa càmita yéewa weedáca walíwa yái cayábéerica ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná.

¹⁹ Siùcade cawàwanáta áibanái iwàwa isutáca yéemiawa núa cánáté yéewaná Dios imàacaca itàacáíwa profeta Moisés irí ichùullacaténáté israelitanái. Uwé, Dios imàacacaté nalí itàacáíwa yéewanápiná wáaliacawa cabáyawanáca macái èeri mìnánái, càmita nacái wamàni càide iyúwa Dios ímáaná. Iwàwacutácaté namànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná àta Abraham itaquérinámi yàanàacatalétaté aléi èeri irìculé, yái Cristoca, Dios icàlidéericaté irí cáimiétacanéeri iyú imàacáanápinaté Cristo imànica cayábéeri èeri mìnánái irí. Dios imàacacaté tàacáisi yàasu ángelnái iríwa nacàlidacaténáté itàacáí Moisés irí, néese Moisés ichùullacaté israelitanái namànínápínaté càide iyúwa Dios ímáaná.

²⁰ Quéwa abéerita yái Dios itàanírícaté Abraham irí, càmitaté Dios ibànùu ángelnái nacàlidacaténáté Abraham irí Dios imànínápínaté irí cayábéeri mawèníiri iyú. Iná yái wawàsi Dios imànírícaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha, cachàinírircani Moisés yàasu tàacáisi íicha.

El propósito de la ley

²¹ Yái tàacáisi nucàlidéericuéca pirí càmita ímáaná profeta Moisés yàasu tàacáisi yúuwide imànica Dios itàacáí, yáara wawàsi Dios imànírícaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha. ¡Càmíirita! Néese Dios càmita mabáyawaná iicáca wía ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi

ichùulianá wía. Iná Moisés yàasu tàacáisi càmita yáalimá yàaca wacáuca càmíri imáalàawa.

22 Càita nacái Dios itàacái icàlidaca walíni: Wabáyawaná ichàini idacùaca wía iyúwa presoíyéi, macáita wía èeri minanáica. Càica Dios itàacái íimaca yéewanápiná cawinácaalí yeebáidéeyéica Jesucristo náalimáanápiná needáca nalíwa yái cayábéerica Dios íiméericaté cámiétacanéeri iyú imànínápínaté nalí.

23 Ipíchawáiseté Jesucristo yàanàaca aléi èeri iriculé, wía judíoca càmítaté yéewa weebáidacani iwasàcaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Yái tàacáisi profeta Moisés itànèericaté Dios inùmálicúise ichùuliacaté wía cachàiníri iyú, idacùacaté wía nacái iyúwa presoíyéi, cabáyawanácáináté wía. Càité wàyaca, wía judíoca, àta Dios imàacacatalétaté wáalíacawa iwàwacutáanáté weebáidaca Jesucristo.

24 Péemlacué comparación: Càasuíri asiali idèlàca yàasu wenàiwicawa icuèrica íiwacali yéenibewa. Càita nacái yái Moisés yàasu tàacáisica, càicaténide iyúwa Dios yàasu wenàiwica icuèricaté wía judíoca àta Cristo yàanàacatalétaté yéewanápiná mabáyawanáca Dios íicáca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Cristo.

25 Quéwa Cristo idéca yàanàaca, íná weebáidaca itàacái. Càmita quirínama profeta Moisés yàasu tàacáisi icùaca wía, càide iyúwa càasuíri yàasu wenàiwica càmita icùa íiwacali yéenibewa, béeyéicaalí nía. Néese Cristo icùaca wía siùcáisede.

26 Yá nacái Dios yéenibecuéca pía macáita, píacué càmíiyéica judío peebáidacáinácué Cristo Jesús itàacái. Yá pìyacuéca abédanamata Cristo Jesús

yáapicha.

²⁷ Bàaluité pibautizácuécawa píasáidacaténácué peebáidaca Cristo Jesús, yá pidàbacatécué piyaca abédanamata Cristo yáapicha, piyacuéca nacái siùcade càide iyúwa Cristo íiwitáise iyáaná.

²⁸ Cáinináca Dios iicáca wía macáita abédanamata. Canácata wenàiwica Dios iiquéerica iyúwa áiba íiwitáaná judiónái íicha, judíocaalí wía, càita nacái càmiyécaalí judío wía, càita nacái áibanái yàasu wenàiwicacaalí wía, càita nacái yèepunícaalíwa máiwacalináwaca wía, càita nacái aslanáicaalí wía, càita nacái inanáicaalí wía, néese wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá cayábaca Dios iicáca wía macáita abédanamata.

²⁹ Yá nacái Cristo yàasunáicaalícué pía, yási Dios iicácuéca pía iyúwa Abraham itaquénáinámi nacái. Càipiná nacái Dios imànicuéca piriwa yái cayábéerica càide iyúwaté icàlidáanáté Abraham írini cáimiétacanéeri iyú.

4

¹⁻² Siùcade nucàlidacué piri comparación píalíacaténácuéwa profeta Moisés yàasu tàacáisi íwali, yái áiba íiwitáanáca tàacáisi Jesucristo itàacái íicha. Cawinácaalí wenàiwica imàniyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná nawàwacáiná cayábaca Dios iicáca nía, càica níade iyúwa càasuíri líri idècunitàacá sùmàicani. Càmitàacá yéewa idènìaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Iwàwacutá imànica càide iyúwa icuèrinánái íimáaná. Iná càicanide iyúwa nàasu wenàiwica íibaidéerica mawèníri iyú càiripináta. Quéwa yái sùmài yáanirica idéca imàacaca abé èeripiná,

béericatalépináta yáí ìirica. Iná yéewa yàanàacaalí ùuculiiri yàasu èeri, yásí namàacaca idèniaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Yáí ùuculiirica, càicanide iyúwa wía iyéeyéica abédanamata Jesucristo yáapicha. Wáaniri Dios idéca yàaca walí yáí cawènírica: Idéca iwasàaca wía yàasu yùuwichàacáisi íichawa ìwalíise yáí weebáidáanáca Jesucristo.

³ Bàaluité càicuéca wíade iyúwa yáí sùmàì nachùulièricaté. Wàyacaté càide iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, demonionáí idacùacáináté wáiwitáise bàaluité, níara báawéeyéica ángelca icuèyèyèica yàasu cáli chènuníiséeyéiwa, ichùulièyèyèica nacáí èeri mìnánáí íiwitáise càmíiyéyèyèica yáalía Dios ìwali.

⁴ Quéwa Dios íináidacatéwa ibànùanápináté Iiriwa aléi èeri irìculé, iná yéenáíwaná yàanàacaalíté, yáté Dios ibànùaca Iiriwa imusúacaténáwa abéechúa inánáí íicha. Judíosàiricaténi, iná imànicaté càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, iyúwa nacáí Dios itàacáí íimáaná, yáí tàacáisi profeta Moisés itànèricaté ichùuliacaténá judíonáí.

⁵ Dios ibànùacaté Iiriwa iwasàacaténá wía íicha yáí càulenéeri tàacáisi profeta Moisés itànèricaté Dios inùmalcuíse, wía judíoca. Càité Dios Iiri iwasàaca wía, iwasàacué nacáí píá, Dios yeedácaténá wía macáita yéenibepináwa. Iná càmíta iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná cayábáanápiná Dios iicáca wíatá.

⁶ Néese yáasáidacaténá Dios yéenibeca wía, yá Dios ibànùaca walí Espíritu Santo wawàwaliculé, yáí Espíritu Dios Iiri ibànùèrica. Iná yéewa wáimaca Dios irí Espíritu Santo íiwitáise iyú: “¡Píá, Wáaniri, cáininéerica waicáca!” Iná yéewa wáimaca.

7 Càita Dios isùmàireca pía, càmita quirínama demonio idacùa píiwitáise càmícáiná nàasu wenàiwica pía quirínama, néese Dios Iiri idéca iwasàaca pía náicha. Siùcáisede Dios isùmàireca pía, íná Dios idéca nacái iwasàaca pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa.

Pablo se preocupa por los creyentes

8 Píacué càmíyéica judío, bàaluité càmítacué pialíawa Dios ìwali, yáté càicuéca píade iyúwa demonio yàasu wenàiwica, demonionái idacùacáinácué píiwitáise, pìacáténáté nacàaluíniná, níara cuwáináica, íipidenéeyéica diosnáí, bàaluitécáiná piyúunáidacuéca báisíiri Diosca nía.

9 Quéwacué siùcade pialíacuécawa Dios ìwali. Cayába cachàini núumaca Dios idéca iicácuéca pipualé quéchatécáwa imànicaténácué piri cayábéeri. Iná ¿cánácué piwàwa pèepùacawa Dios íicha peebáidacaténá demonio itàacái àniwa, níái canápinéeyéica càmíyéicué yáalimá iyúudàaca pía? ¿Cánácué piwàwa pimàacaca nadacùaca píiwitáise àniwa? Pidàbacaalícué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná cayábáanápíná Dios iicácuéca pía, yásí càicuéca píade iyúwa wenàiwica iwàwéeyéica demonio nadacùaca íiwitáise.

10 Aibanái idéca ichìwáidacuéca pía, íná pidécúéca pidàbaca pimànica macái culto íiwitáaná càide iyúwa judíonái imàníná sábadu irícu, áiba èeri nacái, quéri imanùbaca nacái, camuí imanùbaca nacái. Càitacué pimànica madécaná culto cayábáanápínácué máadáiní Dios iicáca pía, piyúunáidacáinácué piwasàanápíná píawawa Dios

yàasu yùuwichàacáisi ícha ìwalíise yáí pimànínáca culto.

¹¹ Iná máiní achúmaca nuwàwa nuínáidacawa pìwalicué cawàwanáta canáca iwèni yáí nuéwáidáanátécuéca pía. Peebáidacaalícué cachìwéeyéi yàasu tàacáisi, yásí canáca iwèni meedá yáí nuéwáidáanátécuéca pía.

¹² Píacué nuénánáica, nusutacué pícha wawàsi manuísíwata. Piyacué càide iyúwa nùyáaná. Càmita numàni mamáalàacata càulenéri wawàsi judiónái imànírica cayábáanápíná náapicha Dios. Néese nuíbàaca nuwàwawa abéerita Jesucristo iwéré iwasàacaténá núa Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha càide iyúwacué píbàanáté piwàwawa Jesucristo iwéré peebáidacaalítécué itàacái quéechatécáwa. Bàaluité nùyacaalítécué píapicha, càmitaté pimàni nulí báawéeri.

¹³ Píalíacuéwa nùuwichàacatéwa uláicái iyú quéechatécáwa nucàlidacaalítécué pirí yáí tàacáisi íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha.

¹⁴ Yáí nùuwichàanácawa uláicái iyú yáalimáidacatécué iicáwa pía báawáanápínáté piicáca núa, nùasu tàacáisi nacái, máinícáiná báawaca yáí uláicáica. Quéwacué càmitaté báawa piicáca núa uláicái ìwalíise. Càmitaté nacái piúca píchawa núa, néese pitàidacatécué núa cayábéeri iyú, peedacatécué núa pìataléwa càide iyúwa idéca nacáicaalí Dios yàasu ángel yàanàaca pìatalécué; ìpimànicatécué nulí cayábéeri càide iyúwa idéca nacáicaalí Jesucristo yàanàaca pìatalécué!

¹⁵ ¿Cánacué càmita casímái piwàwa núapicha càide iyúwaté quéechatécáwa? Núalimácué

nucàlidaca piináwaná ìwali cayábéeri iyú máinícuéca piwàwacaté piyúudàaca núa, ínáté píalimácaalícué pimusúadaca pituíwa pimàacacaténácué nutuípinátáni, yá pimànicatécué càiritá.

16 Quéwa siùcade nuínáidacawa cawàwanátacué piicáca núa càide iyúwa piùwidewa, ìwallise yái nucàlidáanátatécué pirí báisíiri tàacáisi.

17 Níara cachìwéeyéica nàacué picàaluíniná, namànicuécá pirí máiní cayábéeri iyú nacái cáininácaténácué piicáca nía, quéwa càmitacué nawàwá pirí cayábéeri. Nawàwacué báawaca piicáca wía piicácaténácué níata cáimiétaquéeri iyú.

18 Cayábaca nuémíaca áibanái iináwaná ìwali namànicaalícué pirí cayábéeri nawàwacáiná nayúudàacuécá pía. Cayábaca nacái namànicaalícué pirí cayábéeri càiripináta, càníirita abéta nùyacatáitacué píapicha.

19 Píacué cáininéeyéica nuicáca càide iyúwa nuénibewa, máinícué achúmaca nuínáidacawa nuwàwawa pìwalícué àniwa càide iyúwa achúmáaná inanái iwàwa ùuwichàacaalíwa cáiwíiri iyú umusúadacaténá iicá èeri. Yá nùuwichàapináwa nuwàwalícuésewa mamáalàacata àta pebáidacataléta Cristo itàacái tàì íméeri iyú pidèniacaténácué Cristo íiwitáise manuísíwata.

20 ¡Máinícué nuwàwaca nùyaca píapicha siùcade nutàanícaténácué píapicha éeréeri iyúta, càmicáiná nualía cayába càinácaalícué iwàwacutáaná númaca pirí!

El ejemplo de Agar y Sara

21 Picàlidacué nulí abéeri wawàsi, píacué càníiyéica judío iwàwéeyéica idacùaca íiwitáisewa

pimànicaténacué càide iyúwa càulenéri tàacáisi íimáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèericaté ichùuliacaténaté judiónái. Báisícaalícué piwàwa pimànica càide iyúwa yái tàacáisi íimáaná Dios iwasaanápinacué pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa, néese ¿cánacué càmitàacá péewáidawa ìwali cayábéeri iyú píalíacaténacuéwa càinácaalí íimáaná?

²² Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté íimaca: Abraham idèniacaté íinuwa idàbáanéechúa íipidenéechúaca Sara, càmíichúaca yàasu wenàiwica. Idèniacaté nacái íinuwa íipidenéechúa Agar, úái Sara yàasu wenàiwicaca íibaidéechúaca nalí mawèniiri iyú càiripináta. Abraham idèniacaté ìiriwa Ismael Agar yáapicha. Idèniacaté nacái ìiriwa Isaac Sara yáapicha.

²³ Uái Agarca, nàasu wenàiwica íibaidéechúaca nalí, udéericucaté, néese umusúadaca iicá èeri càide iyúwa macái èeri mìnaná ímàníná. Quéwa úái Saraca, càmíichúataté nàasu wenàiwica, umusúadacaté iicá èeri Dios imànicáinaté yái càmíirica wenàiwica idé imànica, càmíicáinaté yáalímá Sara udéericu, quéwa Dios ichàiniadacaté úa udèniacaténá uèriwa Abraham yáapicha càide iyúwaté Dios icàlidáaná Abraham írini quéechatécáwa, cáimiétacanéeri iyú.

²⁴ Yái tàacáisi pucháiba inanái ìwalíirica yáasáidaca walí comparación. Níái pucháiba inanáica íimáanáca càicanide iyúwa pucháiba wawàsi Dios imàníiricaté wenàiwicanái yáapicha yàasu wenàiwicacaténaté nía. Abéeri wawàsi yácata yái Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté ichùuliacaténá israelitanái nàyamáacaalítéwa mawiénita manuúri dúli írí íipidenéeri Sinaí, Dios

imànicatáicaté náapicha wawàsi icùanáté nía. Yái Moisés yàasu tàacáisica, càicanide iyúwa Agar, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta. Péemlàcué comparación: Macái sùmài imusuéricatéwa nàasu wenàiwica ícha iwàwacutácaté íbaidaca yáatúa íwacali íríwa mawèníri iyú càiripináta. Càita nacái cawinácaalí wenàiwica iwàwéeyéica isimáidaca Dios íwalíse yái namànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, càica níade iyúwa áibanái yàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta.

²⁵ Iná Agar ímáanáca càicanide iyúwa Sinaí yàasu manuíri dúli, iyéerica Arabia yàasu cáli íinata. Siúcade Jerusalén iyacàlená mìnanáì càimíyèi yeebáida Jesucristo itàacái càica níade iyúwa Agar yéenibe, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta, níacáiná judiónái namànica mamáalàacata càide iyúwa bàaluisàimi tàacáisi ímáaná Moisés itànèericaté ichùulàcaténá israelitanái, quéwa canácatáita náalimá càì nawasàaca níawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha.

²⁶ Quéwa úái Saraca, càimíchúataté nàasu wenàiwica, ímáanáca càicanide iyúwa wàyacàlepiná chènuníseeri ípidenácataléca wàlisài Jerusalén, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Canácata idacuèri wía iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, Jesucristocáiná idéca íwasàaca wía ícha yái càulenéeri tàacáisica Moisés ichùulìericaté iyú israelitanái.

²⁷ Wáalíacawa wadèniaca wàyacàlepináwa yái Jerusalén iyacàlená chènuníseerica, yácáiná áiba profeta itànàacaté comparación Jerusalén íwali Dios inùmalicuíse. Càica ímáanáca yái

comparaciónca: Píacué Jerusalén iyacàlená chènuníséeri mìnánáica. Aibanái iicácuéca pía iyúwa máisibáanata meedá càide iyúwa abéechúa inanái càmíichúa yáalimá idèniaca yéenibewa. Quéwa, siùcade casíimáicué piwàwa manuísíwata, pimáidacué casíimáiri iyú nacái. Manùbapínacué pía náicha níara imàniyéica mamáalàacata càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi íimáaná cayábáanápíná Dios iicáca nía, càica íimáanáca yái comparaciónca.

²⁸ Píacué nuénánáica, càicuéca píade iyúwa Abraham ìiri ípidenéericaté Isaac. Píatacué Dios iiquéeyéica iyúwa Abraham itaquénáinámi. Píatacué Dios icàlidéeyéicaté ìwali Abraham irí itaquénáinápínaté nía, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

²⁹ Quéwa siùcade áibanái judío càmíiyéica yeebáida Jesucristo itàacái namànica walí báawéeri càide iyúwa Agar ìiri Ismael imànlínaté báawéeri Sara ìiri irí, ípidenéericaté Isaac. Yái Ismael imusúacaté iicá èeri càide iyúwa macái èeri mìnánái iyáaná, quéwa Espíritu Santo imànicaté yái càmíirica wenàiwica idé imànica yéewacáténaté Isaac imusúa iicá èeri. Càita nacái Espíritu Santo idéca imàacaca Dios yéenibeca wía. Yá nacái judiónái imàniyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi íimáaná nàuwichàidaca wía.

³⁰ Dios íimacaté Abraham irí bàaluité: “Pichùulia píchawa úái Agarca, piasu wenàiwicaca íibaidéechúaca pirí mawèníiri iyú; pibànua úapicha uìri nacái, nàacáténáwa déeculé píchica; canácáiná yéewanápíná íibaidéechúa pirí uìri yeedáca piasumi yáapicha yái pìiri Isaac, pidènièrica píinu Sara

yáapichawa, úái cà míchúaca íbaida mawèníri iyú càiripináta”, càité ímaca.

³¹ Iná píacué nuénánáica, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita càí wíade iyúwa Agar yéenibe, íbaidéeyéipináte mawèníri iyú càiripináta càide iyúwa áibanái yàasu wenàiwica meedá. Càmita iwàwacutá wamànica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná. Néese càica wíade iyúwa Sara yéenibe, úái cà míchúacaté áibanái yàasu wenàiwica, Jesucristocáiná idéca iwasàaca wía, yéewacaténa Dios yéenibeca wía.

5

Firmes en la libertad

¹ Cristo idéca iwasàaca wía ícha yái càulenéri tàacáisica profeta Moisés ichùulièricaté iyú israelitanái. Iná càmita iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná cayábánápiná wáapicha Dios Cristo yéetácáinatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise iwasàacaténa wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Iná cachàinicué píiwitáise pèepunícaténácuéwa macàaluíninawaca. Aibanái iwàwa idacùacuéca píiwitáise àniwa iyúwa nàasu wenàiwica iwàwacutéeyéica íbaidaca cachàini mawèníri iyú càiripináta. Náimaca iwàwacutáanásacué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná cayábánápiná Dios iicácuéca pía. Picácué peebá nachíwa.

² Péemiácué nulí cayába. Núa Pablo núumacué pirí, píacué cà míiyéica judío, pimàacacaalícué cachìwéeyéi namànicuéca pirí circuncisión piwasàanápinácué píawawa Dios

yàasu yùuwichàacáisi ícha, néese càmitanica Cristo iwasàacué píawa.

³ Nuwàwa nucàlidacuéca pirí àniwani: áibacaalí asialí imàacacaalí namànica irí circuncisión cayábáanápíná Dios iicácani, yásí iwàwacutáca imànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Moisés ichùullanáté israelitanái.

⁴ Píacué iwàwéeyéica mabáyawanáca Dios iicáca pía ìwalíise yái pimànínínacuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Péemìacué cayába: Pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa Cristo ícha, piúcacáinacué píichawani, yái cayábéerica Dios iwàwéericuéca imànica pirí.

⁵ Quéwa wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, Espíritu Santo imàacaca wáalíacawa, imàaca nacái weebáidaca mabáyawanáanáca Dios iicáca wía.

⁶ Wía iyéeyéica abédanamata Cristo Jesús yáapicha, canáta iwèni Dios irí áibanái imànicaalí walí circuncisión, càita nacái càmicaalí namàni walí circuncisión. Abéerita iwàwacutá weebáidaca Jesucristo itàacái. Báisícaalí weebáidaca, yásí wamànipíná áibanái irí cayábéeri cáininéeri iyú.

⁷ Quéchatécáwa peebáidacatécué cayába. ¿Cánácué pimàaca áibanái cachìwéeyéi iwènúadaca píiwitáise ícha yái báisíiri tàacásica?

⁸ Càmlírita Dios yái imènìadéericuéca pía; néese Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténacué pía ícha yái càulenéeri wawàsica.

⁹ Aiba comparación ímaca: “Nèewìadacaalí achúmanamata levadura íbesi yèewi, yásí levadura imàacaca macáita íbesi inísàacawa”, càì ímaca. Càita nacái pimàacacaalícué áiba wenàiwica yéewáidacuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú, yásí

mesúnamáita macáita piméeràapinácuécawa báisiri tàacáisi ícha.

¹⁰ Quéwa manuíca nuínáidacawa nuwàwawa Wáiwacali ìwali càminápinácué pínáidawa áibalé ícha yái nuínáidáanácawa. Núalía nacáíwa Dios yùuwichàidáanápiná abédanama macáita cawinácaalí imènìadéericuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú.

¹¹ Píacué nuénánáica píalíacuéwa cayába càmita nuchùulia wenàiwica namàninápiná nalíwa circuncisión cayábáanápiná Dios iicáca nía. Nucàlidacaalí mamáalàacata nalítáni, yásí judiónái càmita nàuwichàida mamáalàacata nùatá nùasu tàacáisi ìwalísewa, níacáiná judioca nawàwaca macáita namànica circuncisión, náimacáiná càmitasa cayába Dios iicáca wenàiwica càmiyéica imàni circuncisión. Quéwa báawaca meedá judiónái iicáca nucàlidáaná Cristo ìwali yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha.

¹² Quéwa níara imènìadéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú pimàacacaténácué namànica píri circuncisión cayábáanápiná Dios iicáca pía, néese ¿cáná càmita nèepùawa píchacué náiríadacaténá naináwatá? Báawacáiná Dios iicáca yái nachùulianácuéca pimànica circuncisión, píacué càmiyéica judío.

¹³ Néeni píacué nuénánáica, Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténácué pía yéewanápinácué pèepunícawa matuíbanáiri iyú. Càmitacué iwàwacutá pimànica càide iyúwa càulenéri tàacáisi ímáaná Moisés itànèericaté, quéwa picácué pimàni máiwitáiséeri iyú meedá

càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáaná imànica mamáalàacata. Néese piyúudàayacacuéwa píasáidacaténácué cáinináca piicáyacacawa.

14 Macáita tàacáisi Moisés itànèericaté Dios inùmalicúise ímáanáca abéerita wawàsi. Càì ímáca yáì abéerita ichùuliacanásica máiníri iwàwacutáca weebáidaca: “Cáininá piicáca áibanáì wenàiwica, càide iyúwa cáinináaná piicáca píawawa”, càì ímáca.

15 Picácué picúisáyacawa, càita nacáì picácué pitàaní báawéeri iyú píriwáaca càide iyúwa cuwèesínáì yaamíayacacaalíwa, nayáayacaca nacáìwa. Pimànicaalícué càiri báawéeri, néese càmitacué quirínama cáinináca piicáyacacawa, yá nacáì càmitacué quirínama peebáida Cristo itàacáì.

Los deseos humanos y la vida por el Espíritu

16 Iná núumacué píri: Piyacué càide iyúwa Espíritu Santo ichùulianácué pía. Picácué pimàni càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáanácué pimànica pibáyawanáwa.

17 Yácáiná wáiwitáise bàaluisàimi yùuwideca imànica Espíritu Santo. Càita nacáì Espíritu Santo yùuwideca imànica wáiwitáise bàaluisàimi iwàwéerica wamànica wabáyawanáwa. Yá máiní nàuwidéyacacawa náipunitawáaca íná càulenácuéca pimànica cayábéeri càide iyúwa piwàwáaná.

18 Quéwa Espíritu Santo icùacaalícué píiwitáise, néese càmita yéewa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi icháawàacuéca pibáyawaná, pimànicáinácué cayábéeri càide iyúwa Dios ichùulianá.

19 Macáita wáalíacawa càinácaalí iyú namànica níara yèepuníyécawa càide iyúwa náiwitáise bàaluisàimi cabáyawanéeri ichùulianá nía: Naimáca

áiba yáapicha cà míichúaca náinusíwa, cà míirica nacái nanìrisíwa; namàni nacái nainá iyúwa casaquèeri wawàsi cà míirica Dios ibatàa wenàiwica imànica; namànica macái báawéeri íiwitáaná máaléquéeri iyú, mabáinìiri iyú áibanái yàacuésemi.

²⁰ Nàaca cuwáinái yéenáiwaná icàaluíniná, níái ídoloca; namàni nacái namàliyéidewa namáidacaténá demonionái iyúudàanápíná nía; nàuwidéyacacawa náipunitawáaca. Nacuísáyacacawa; báawaca naicáyacacawa nàasu cawèníiri ìwalìisewáaca. Ráunamáita calúaca nía. Namànica macái wawàsi nalípináwa meedá; càmita nawàwa abédanaméeri náiwitáise áibanái yáapicha; naseríaca náichawáaca.

²¹ Nawàwa needáca nàasupínáwa áibanái wenàiwica yàasu; nanúaca wenàiwica; icàméeyéi nacái; camùnica nía, iyéeyéica máiní manuí iyáacaléwa; yá namànica macái báawéeri íiwitáaná. Càita nùalàacuéca pía siùca àniwade càide iyúwaté nucàlidáanacué píri bàaluté: Macái wenàiwica imàníiyéica iyaca ibáyawanáwa càì mamáalàacata, canáca yéewanápíná nawàlùacawa Dios iyacàle iriculé Dios icùacataléca macáita chènuniré.

²² Quéwa Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yásí cáinináca waicáca áibanái; cayábaca nacái wawàwa; matuíbanáica nacái wáiwitáise; wàidenàca nacái wàuwichàanáwa matuíbanáiri iyú áibanái imànicaalí walí báawéeri; cayábaca nacái wáiwitáise; wamàni nacái áibanái irí cayábéeri; wamànica macáita machacàníiri iyú yéewanápíná manuíca áibanái íináidacawa iwàwawa wàwali.

²³ Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yá càmita cáimacái waicá wíawawa áibanái íicha; wacùca nacái

wíawawa ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. Iná wamàacacaalí Espíritu Santo icùaca wáiwitáise, yásí wamànica wàyaca càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía.

²⁴ Càide iyúwaté natàtàná Jesucristo cruz ìwali, càita nacái wía Jesucristo yàasunáica, wadéca wawènúacawa wáiwitáise bàaluisàimi íchawa, càide iyúwa wadéca nacáicaalí watàtàaca wáiwitáise bàaluisàimiwa cruz ìwali yéetácáténáwa, macáita yái wabáyawanáca wawàwéerica wamànica. Càita iwàwacutá waicáca wíawawa iyúwa yéetéeyéimiwa càmiyéica yáalimá imànica ibáyawanáwa, ipíchaná wamànica wabáyawanáwa.

²⁵ Espíritu Santo idéca yàaca wacáuca wàlisài càmirica imáalàawa, iná iwàwacutá wamàacaca Espíritu Santo icùaca wáiwitáise wamànicaténá càide iyúwa ichùulianá wía.

²⁶ Picácué cáimacái waicáca wíawawa áibanái ícha. Picácué nacái wáalimáidaca waicá wíawáaca calúanápiná wamàníyacacawa. Picácué nacái báawa waicáyacacawa wàasu cawèníiri ìwalísewáaca.

6

Ayúdense unos a otros

¹ Píacué nuénánáica, píalíacaalíwa abéeri péená idéca imànica isicúata ibáyawanáwa, néese abenaméeyéi pèewi Espíritu Santo icuèyéica íiwitáise níata iwàwacutá iyúudàacani iwènúadacaténá íiwitáisewa Dios írípíná àniwa, nàalàacani nacái imàacáanápíná íchawa ibáyawanáwa. Quéwa iwàwacutácué píalàacani éeréeri iyú. Piicácué pííchawa cayába nacái ipíchaná Satanás

yáalimáidacuéca pía nacái pimànlínápinácuéca pibáyawanáwa.

² Piyúudàayacacuéwa piwènúadánápiná píiwitáisewa Dios irípiná àniwa pibáyawaná íchacuéwa. Càipinácué pimànica càide iyúwaté Cristo ichùulianá wía, wía yeebáidéeyéica itàacái.

³ Picácué cachàini waicáca wíawawa áibanái ícha, wíacáiná èeri mìnánái, càmita báisí cachàinica wía. Cáimacáicaalí waicáca wíawawa áibanái ícha, yásí wachìwáidacáita wíawawa meedá.

⁴ Macáitacué iwàwacutá pínáidacawa piwàwalícuísewa ìwali yái pimàníricuécá asásí cayábacaalíni. Néese cayábacaalíni, yásí yáalimácué casímáica pía piwàwalícuísewa ìwali yái pimànírica. Iwàwacutácué càmita cáimacái piicáca píawawa áibanái ícha.

⁵ Macáicáináta wía èeri mìnánáica áibaalí wawàwaca wamànica wabáyawanáwa, canácáiná mabáyawanéeri cháí èeri irìcu.

⁶ Cawinácaalícué yéewáida pía iyú yái Dios itàacái ímérica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha, pìacué yàasupiná macái pìasu yéénáwa cayábéeri íiwitáaná imanùbaca píacaténácué iwèni.

⁷ Abénaméeyéi cachìwéeyéi náimaca càmitasa yéewa Dios iicáca yái pimàníricuécá, càmitasa nacái yùuwichàidapínácué píawa pibáyawaná ìwaliwa. Quéwa nachìwa meedá. Picácué peebá nalí. Càmitacué yéewa pichìwáidaca Dios, piicáanícáténácáita iquíniná meedá. Péemlacué comparación: Aiba ibànacaalí bànacalé íimi, yásí yeedáca yái bànacalé íiwitáaná ìyacanáca yàasu èeri

irìcu. Càita nacái, càinácaalícué pimànica, yásí Dios yàapínacué piwèni.

⁸ Cawinácaalí imàníríca íbáyawanáwa càide iyúwa íiwitáise cabáyawanéeri iwàwáaná, yéetápinácawa yùuwichàacaténáwa càiripináta. Quéwa cawinácaalí imàníríca càide iyúwa Espíritu Santo iwàwáaná, yeedápináca iríwa ícáucawa cà míiri imáalàawa Espíritu Santo yèeripináca irí.

⁹ Iná iwàwacutá càmita waméyáawa wamànica cayábéeri, yácáiná càmicaalí waméyáawa wamànica cayábéeri, yásí Dios yàapíná walí wàasu cawèníriwa áibaalípiná yéenáíwaná yàanàacatalépináca.

¹⁰ Iná chácátáinápinácaalí wáalimáca wamànica cayábéeri, iwàwacutá wamànica cayábéeri macái iríta, cachàináwanái nacái nalí waiquéeyéica iyúwa wéénánáisiwawa neebáidacáiná Jesucristo itàacái.

Advertencias y saludos finales

¹¹ ¡Piicácué yái manuíri letra nutànèericuéca pirí siúcade nutànàacaténacué pirí yái achúméeriina tàacáisica nucáapi iyúwa!

¹² Níara ichùuliéyéica pimànínápinácué piríwa circuncisión nacàlidaca càiri cachìwéeri tàacáisi cayábacaténácáita áibanái judiónái íicáca nía meedá. Càmita nawàwa judiónái yùuwichàidaca nía íwalíse yái nacàlidáanáca tàacáisi íiméerica Jesucristo yéetánátéwa cruz íwali wáichawalíná iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha.

¹³ Níara judíoca càmita namàni macáita càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùullaná judiónái imànica. Canácata yáaliméerica imànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná.

Nawàwacáita nacàlidaca naináwanáwa pìwalicué canùmaséeri iyú meedá; nawàwa nacàlidaca nachùuliacuécasa pía pimànicaténácué circuncisióñ áibanáicaténá yáaliacawa néewáidacalécuéca pía, níái cachìwéeyéica.

14 Quéwa càmita nuwàwa nucàlidaca nuináwanáwa canùmaséeri iyú. Néese nuwàwa nucàlidaca abéerita Wáiwacali Jesucristo iináwaná ìwali, yéetácatéwa cruz ìwali iwasàcaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Cristo yéetácatéwa cruz ìwali nuíchawalíná, íná nuicáca núawawa nacái càide iyúwa wenàiwica yéetéericatéwa íicha macái wawàsi báawéerica èeri mìnánái iwàwéerica numànica. Canéeri nulí iwèni macáita yái báawéerica, càmita quirínama nuwàwa numàni càì.

15 Néese, wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá canéeri walí iwèni wasèenái imànicaalí walí circuncisióñ, càita nacái càmicaalí namànité walí circuncisióñ. Abéerita cawènírica walí yái Dios iwàlisàidáanáca wáiwitáise, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái.

16 Nusutácué Dios íicha pirípinácué imàacáanápíná piyaca matuíbanáiri iyú, iicáanápínácué pipualé nacái, macáitacué pía yeebáidéeyéica càide iyúwa nucàlidáanácué piríni, macáitacué pía nacái Dios yàasu wenàiwicaca báisíiri iyú.

17 Siúcáise de càmita nuwàwa áibanái íimaca càmitasa Jesús ibànùu núa, nasàiwicacaténá nulí wawàsi. Yái cabèesi yáaminá nùwalíiséerica yásáidaca amaléeri iyú nudéca nùuwichàacawa Jesús irípiná yàasu wenàiwicacáiná núa.

18 Píacué nuénánáica, nusutácué Wáiwacali Jesu-

criso ícha pirípinácué imànínapiná pirí cayábéeri
mawèníri iyú, macáitacué píá. Báisíta, amén.

**El Nuevo Testamento de nuestro Señor
Jesucristo en el idioma piapoco
New Testament in Piapoco**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741